

הדרך הישרה

עלון לחיזוק דרך חסידות חב"ד
כפי שהורונו רבותינו נשיאינו

גליון ז' • יו"ד שבט תשע"א

התקשרות פנימית

עוד עצה שני' היא מ"ש בתניא להדבק בת"ח ולהתקשר בתוך נקודת לבבו בבחי' פנים ולא בבתי' עורף, ומהו בחי' פנים של אדם כמו החוטם שנושב בו אשר בו נפח ה' את רוח החיים שהיא הנשמה והוא בפנים של אדם משא"כ בעורף כידוע, ככה בו ית' עיקר אור פניו שהוא רצונו ית' הפשוט הוא בישראל והאזה"ע הוא בתי' העורף, וזהו כי באור פניך נתת לנו ה"א תורת חיים, כי פנים הוא תורה ומצות ועבודתו וההתדבקות בו ית' ע"י קיום התומ"צ וזה נתן לישראל דוקא, אבל האזה"ע הוא מחי' מבחי' אחוריים בכסף וזהב ושאר התאוות גשמיות, כי עיקר החיות הוא בדעת שכל אהוי"ר שהם עיקר החיות של כל העולמות, ובכל עולם ועולם הוא מתלבש כפי מדת קבלתו באיזה לבוש שהוא יכול לקבלו וכמבואר בתניא שיניקות וחיות הקליפות ואזה"ע הוא מאחוריים דאחוריים דרצה"ע שירד ממדריגה למדריגה רבבות מדריגות בהשתלשלות העולמות בדרך עו"ע בצמצומים רבים ונותן להם החיות כמאן דשדי בתר כתפו. אבל לישראל מגיע מפנימיות הקדושה.

וככה ממש הצדיקים הם המחיים את כללות נש"י, וכל הדבוק בת"ח כאילו דבוק בשכינה ממש. ומגיע לו החיות מא"ס ב"ה ע"י הצדיק בתורה ותפלה בעבודתו את השם ית' שמו. והפושעים והמורדים בת"ח גם הצדיקים מחיים אותם כי צדיק באמונתו יחי' כללות נש"י ורק שהם יונקים מאחוריים של הנר"נ של הת"ח ולהם מגיע בכסף וזהב וענינים גשמיים.

מאמרי אדה"ז תורה ע' תתלא

צריך להתקשר להפנימיות של הרבי

ח"י אלול ה'שי"ת

"זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל": "לפני" הוא (גם) מלשון פנימיות, והפירוש ד"זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", הוא, שמשם השתדל ("משה האט זיך אפגעגעבן") להגיע ("דערלאנגען") להפנימיות דבני" (והרי כל אחד יודע עד כמה קשה להגיע להפנימיות). ומזה מובן שההתקשרות למשה צריכה להיות "כמים הפנים לפנים" – להפנימיות דמשה...

אלה שעד עתה "לקחו" את החיצוניות של הרבי צריכים להשתדל עתה "לקחת" את הפנימיות שלו, ואלה שגם בעבר לקחו את ה"פנימיות", צריכים להוסיף ולקחת הפנימיות דפנימיות.

תורת מנחם ח"א ע' 201

המקושרים הם המקבלים מהצדיק חיות בתורה ותפלה • המורדים מקבלים כסף וזהב גשמיים

והנה זאת היא העצה היעוצה להעביר רוח הטומאה ממך ע"י שמירת שס"ה ל"ת שלא יינקו מהם שס"ה גידים שבנפשך ואיך ליטהר ולנקות ממה שיונק מכבר. והא לך עצה בהמשכת אלקות ואוא"ס ב"ה ברמ"ח אברי נפשך ע"י קיומה כל רמ"ח מ"ע...

חסידות בא רק בקבלה איש מפי איש • שמנה של חסידות רק אצל אלו ששימשו את זקני החסידים

שמח"ת תרצ"ה

חובה"ס תרנ"ה האס פען גיפראוועט שמחת בית השואבה די הויפט פארבריינגער זיינען געווען מורי החסיד הרשב"ץ, החסיד ר' חנוך הענדיל, ר' שמואל גרונם מזעמבין און עטליכי אורחים עלטערע חסידים וואס זיינען נאך גיווען באיין זיידען דער צמח צדק.

האס מורי החסיד הרשב"ץ נ"ע אגעהויבן ריידן: אמאהל איז בא חסידים געווען א ווארט אז אין חסידות איז פראן צוויי מענטשעלעך, דאס הייסט חסידות רעדט איבער שגי סוגי בני אדם. א עובד הוי' און א פי שפגם'ניק.

אז מורי החסיד האס באריכות אבגעשילדערט די שני סוגי בני אדם, איז הערענדיק ווי ער האס גירעדט מכח דעם מי שפגם'ניק האס זיך געוויינט, און הערנדיק ווי ער האס גערעדט מכח דעם עובד ה' איז געווען א רוחניות'דיקער נחת רוח.

וואס – פאר א השגה – זאגט רשב"ץ – האבן מיר אין דעם מהלך נפש פון א צדיק, אז מיר זאלן קאנען פארשטיין צו וואס פאר א רצוא אין אלקות איז ער משתוקק, און צו וואס פאר דביקות ער קומט צו, אבער זעהענדיג פני קדשו פון א צדיק, הערענדיג דברי תורתו און זעהענדיג זיין עבודה, איז הגם דאס איז דאך מעהר ניט ווי לבושים וואס חכמת אדם תאיר פניו, אבער דאך איז דאס ליכטיגע לבושים וואס עם זעהט זיך דורך דעם אור קדש הקדשים פון דעם אור העליון וואס איז שורה על הצדיק.

אין א אריכות'דיקן שמועס האס ער ארומגערעט ווי דורך די פנימיות'דיקע התקשרות וואס עס איז דא בא א חסיד צו א רבי'ן מיט דער אונבערגרעגיצטער איבערגעגעבענקייט האט א חסיד דעט געפיהל וואס א צדיק איז.

הערנדיג אזעלכי שמועסען האט מען יעמולט גיפיהלט דעם גרונטיקען יסוד וואס די אלטע חסידים האבן נוטע געווען אין דעם חינוך וואס זיי האבן געגעבן יונגע לייט. (מורי החסיד רשב"ץ האט מקבל געווען דעם חסידות'ן חינוך בא דעם אלט'ן רבי'נס חסידים אין דער שטעדטל שוויינציאן).

אין יענים שמועס האם ער שטארק מבאר געווען דעם ענין אין תניא פ"ב "וכן בכל דור ודור יש ראשי אלפי ישראל שנשמותיהם הם בחי' ראש ומוח לגבי נשמת ההמון וע"ה כו' וככה ממש כביכול בשרש כל הנפש רוח ונשמה של כללות

ישראל למעלה כו' ועם כל זה עודנה קשורות כו' כי ע"י דביקה בת"ח כו' שהוא ית' וחכמתו א' והוא המדע כו'".

מיט גאר א בעזונדער גוואלדיגן ברען האט מורי הרשב"ץ גירעדט איבער דעם וואס דער רבי זאגט "ועם כל זה עודנה קשורות ומיוחדות ביחיד נפלא ועצום במהותן ועצמותן הראשון שהיא המשכת חכמה עילאה". יעדער גאר גאר פראסטער איד – זאגט רשב"ץ – דאס הייסט אהמון מענטש, אויך ווען ער איז פארנומען מיט זיין טאג טעגליכע איינפאכער ארבעט איז די נשמה זיינע פאראיינציגט מיט גאר א בעזונדערער איינהייט מיט חכמה עילאה...

יעמולט האב איך דעם ערשטין מאהל געהערט ווי ר' גרונם זעבינער רעדט, עד האס גירעדט איבער דעם וואס דער רבי זאגט אין תניא (שם) אין דעם ענין פון ולדבקה בו, צו דעם זאק מיט פלייש און ביינער איז דא א עצה פון כל הדבק וכו' אבער די זודיגע בלוט דאם איז רע, וואם דאס מוז מען מהפך זיין לטוב דורך עצות וואס מען הערס אויף יחידות.

לקר"ד ח"ג ע' 848

גם מי שראה את הרבי ולא נתפעל יכול להשתנות לאחר זמן • "עס איז ניטא קיין פארפאלן"

מוצאי פסח שני ה'ש"ת

ישנם כאלה שאף פעם לא היו אצל הרבי. ישנם גם כאלה שבפועל ממש ראו את הרבי, ולא רק פעם אחת אלא פעמים רבות, אבל לא נפעל אצלם דבר, כך, שלאמיתו של דבר לא היו אצל הרבי אף פעם, "זיי האבן ניט דערהערט", ורק נדמה להם שראו את הרבי. וכיון שכן, יכולים לחשוב שעכשיו כבר אבוד.

על זה באה ההוראה מפסח שני – שגם אלה שלא הקריבו פסח ראשון, ואפילו אם הסיבה לכך היא באשמתם ("לכם"), יכולים לתקן את העבר ע"י הקרבת פסח שני, ועד"ז בנדו"ד, שגם אלה שעד עתה לא היתה אצלם הכרה והרגשה כו' יכולים מכאן ולהבא להכיר ולהרגיש ("דערהערן"), ועי"ז לתקן גם את העבר. וטעם הדבר – כאמור – שהרבי אינו מבודד וחסידים אינם מבודדים, ומצד הכח של הרבי שנמצא אצל החסידים, יכולים גם עתה להכיר ולהרגיש, ואפילו אם עד עתה לא הכירו והרגישו.

תורת מנחם ח"א ע' 50

דרך החסידים

דרכם של חסידים חב"ד לדורותיהם
מפיהם ומפי כתבם

אמונה בהרבי

האמונת ברבי: דבר המובן ע"פ שכל וקל מאד
להשיגו • השכל מורה לסמוך עליו בכל הענינים

החסיד הר"ר יצחק אייזיק מהאמיל

אל כבוד אה' וידידי הרבני המופלג מפורסם לשם ולתהלה
נגיד ונדיב ברום המעלה וכו' וכו' כ"ש מוהר"ר צבי הירש הלוי
נ"י פיהין וכאל"ש,

כשם שהבקשה לבא אל ביתי היתה בדיבור פה ואח"כ
לקיים כל דבר באתה עם הספר ובכתב, כן התשואות חן
וההודאה על העבר ואשר עשה כבקשתי אשר היתה פה
באמרי פי, עתה הוכפלה במכתב מאודך ולמעלה שאמרתי
ונעשה רצוני לאות ידידות בקשר של קיימא לטוב לי ולו כל
הימים ומן המדובר פה האמי' בינינו מובן שאין הכוונה לטובת
עוה"ז.

ומכל מה שעבר בהיותו אתי עמי במחיצתי הי' לי נח"ד
גדול, רק על מה שאמר ב' וג' פעמים שלכל זה צריך אמונה,
וכוונתו שדברים אלה שאינן מתקבלים על הלב כשאר דברי
שכל המושכלים לאדם שתיכף שמשגיג השכלתם נתונים נתונים
המה לו לדעת אותם כמו שיודע שג' פעמים ג' הוא ט', ואין
הדברים התלויים באמונה כן אצל האדם, כן הבנתי מדבריו.

והי' בדעתי להשיבו כהוגן ולבאר הענין היטב פה אל פה
רק שנעשתי טרוד ממה שאמר ליסע מפה בעת שאהי' ישן אם
יזדמן, והייתי טרוד בזה הרבה כמו שראה ידידי שהייתי
מתעצם (גיהאמפערט בל"א) בזה הרבה לפי שזהו בתכלית נגד
הרצון והמכוון שלי באהבת וידידות ידידי מימי נעורים שיהי
קשר הידידות בעת נשמת בגופי ולא להפרד בעת השינה
שהנשמה מתרוממת ומסתלקת מן הגוף, ומה שלא אמרתי לו
זאת בפירוש הוא כי לא יכון (עס גיהער ניט) לדבר כן לפני
כמה אנשים, ומחמת הטרדא בזה נשכח ממני להשיבו על
הדברים הנ"ל, ע"כ אמרתי להשיבו עכ"פ בכתב.

והתשובה ע"ז הוא שלזאת נצטוינו במצות אמונת חכמים
ולדבקה בהם, כמו שיבא לפנינו. כי הנה אין ספק שדברי
חכמת הקבלה אף שהיא גם היא חכמה מושכלת ומובנת, אבל

היא צריכה הקדמה גדולה וחשובה והיא יראת ה' טהורה
(בל"א קלארע ניט גענארטע) כמ"ש "ראשית חכמה יראת ה'"
לכן לא רבים יחכמו בה. ומצד האמונה הפשוטה הקבועה בלב
כל ישראל בירושה לנו מאבותינו אין בא התעוררות האדם
להתנהג על פיה ולעזוב את אשר מושכל לפי שכלו וטועם
בדבר טעם שיש בו הנאה מורגשת מאד. ולזה באה מצות
אמונת חכמים, שהוא דבר שבקל מאד להשיג ולהבין שמה
שהם אומרים במה שהם לעצמם עוסקים בו שודאי כן הוא
בלי ספק כלל. כי גם מי שיש בו חכמה האמיתית אין דומה
העת שהוא עוסק וטרוד בו כמו בתפלה או בלימוד לעצמו
ולאחרים דברי החכמה להעת שהוא מדבר עם זולתו בעסקי
מו"מ וכדומה, אך החכמים הקדושים כמו שראינו אנחנו אדמ"ו
מלאדי ובנו נ"ע הם היו יכולים לדבר עם אנשים וחכמתם
אתם בתכלית ההרחבה, אבל כגון אנו הלואי שלא נשכח עלי'
אבל א"א להיות כמו שהיא בעת התפלה והלימוד. ומזה יש
להבין ולהשכיל שא"א לבע"ב הטרודים בעסקים ומו"מ שיהי'
ענין האמונה מושכל להם כשאר שכליים.

אבל ענין אמונת חכמים דהיינו שמה שהחכמים אומרים
הוא ברור ואמת בלא שום ספק אף שאינו מובן לכל (כנ"ל
שא"א להיות מובן לכל), זאת יש לכל אדם להבין בשכל מושג
ומושכל. כי הנה אנו רואים שהחכמים המה מחוכמים בכל דבר
חכמת בינה שיודעים זולתינו, כמו אדמ"ו מלאדי שהי' חכם
בכל החכמות, בחכמת התכונה נראה מש"ע שלו הל' תפלה,
ומסידור בהכנסת שבת חכמתו העמוקה בתכונה ותשבורת,
ובענין חכמת הרפואה שמעתי ג"כ מהדאקטער המפורסם מ'
ישעי' מדרוי' הפלגת חכמת אדמ"ו בה, וכן ההפלגה בחכמת
אלגברא ששמעת, ועוד כמה ענינים וחכמות א"א להעלות על
הכתב, וא"כ אין ספק בחכמתו ושכלו.

מעתה מורה השכל שיש לכל אדם לסמוך על מה שהוא
אומר, שזה הדבר הוא כן בוודאי בלא ספק ושוה הדבר הוא
אצלו מושג ומובן בתכלית הפשיטות ממש כמו שג' פעמים ג'
הוא ט', וגם בשמעיו הדברים נראים גם אלינו דבר שכל
וחכמה רק שאינם מושגים כל כך כמו שכליות אחרות פשיטא
ופשיטא שאין לסור מדבריהם, ולהשליך דברי אחרים המנגדים
על דבריהם לחוץ לגמרי ולא לפנות אליהם כלל וכלל.

כמדומה אני שזה יספיק תשובה שלימה על הדברים הנ"ל
וודאי אם לא הייתי שוכח והייתי מגיד אותו פא"פ הי' אפשר
להטעים הדברים בטוב טעם ודעת יותר ויותר אבל עתה אם
יקרא כתבי זה ב' וג' פעמים כמדומה שיאמת דברי התשובה
הזאת ויהי' די בזה.

ידידו דש"ו בלו"ג וחפץ בהצלחתו בכל מילי דמיטב

יצחק אייזיק הלוי עפשטיין

יום ד' כ"ד אייר תר"ו האמי'

גדולת חכמתו יותר מכל החכמים • מוסר את עצמו לענין שאין בו הנאה גופנית כלל

החסיד הר"ר יצחק אייזיק מהאמיל

אל כבוד ידידי הרבני המופל' מפורסם לשם טוב ולתהלה בארץ נגיד ונדיב חכם השל' וכי' כ"ש מוהר"צ הירש הלוי נ"י פייחין וכאל"ש

התבוננתי על מקומית אחר שולחי מכתבי מיום ד' כ"ד אייר דנא ומצאתי מקום לתקן במכתב ההוא ואדרבה וכי', לזאת באתי לפרש.

מה שכתבתי ששמעתי מהדאקטר מפורסם מ' ישעי' מדרוייה (הוא חבר ס' רפואות בלה"ק נדפס מקרוב) הפלגת חכמת אדמו"ר מלאדי ברפואה – אין הכוונה שהי' הוא ע"ה דאקטר, כי לא ידע שמות החלאים ולא שמות הרפואות, רק שכשהי' מ' ישעי' הנ"ל מבאר ומספר לפניו איזה למוד מן חכמת הרפואה הי' הוא ז"ל מחדש לו סברא והי' מאיר עיניו ע"י סברא אחת שאמר אדמו"ר כמה וכמה ענינים בהבנה יתרה ומעולה, וזה אירע לו כמה פעמים. ועוד אמר שקבל ממנו שהמיץ שבין כל פרק (זאסטאווע) ופרק שבאדם שהוא כמין שמנונית יש בכל מיץ שבפרק אחד כמה כחות משונים: מצד הזה יש לו כח כך ומצד זה יש לו כח כך, וזאת ידע הוא ז"ל מחכמת הקבלה וגם אנו שמענו קצת מזה, ואמר הדאקטר הנ"ל שעמד בנסיון ע"ז ומצא כדבריו.

וכן מש"כ מחכמת האלגברא – לא שהוא למד אותה ועסק בה, רק שמענו מחכם אחד בחכמה זו על צד ההפלגה הי' בלאדי ונכנס להראות לו חכמתו בתכונה ותשבורת כי בה הי' אמ"ו בקי מאד כמ"ש באגרת הנ"ל, ושאל אמ"ו את החכם הנ"ל שמעתי שאתה חכם בחכמת האלגברא ואט לא למדתי אותה אולי תוכל לבאר לי בקצרה יסודותי, ואמר לו כמה כללים ממנה, ולמחר נכנס אותו החכם עוד אל אדמו"ר והגיד לו אדמו"ר סברות חדשות בחשבון האלגברא ובחשבון חדש בתכונה עפ"י האלגברא, ואותו היהודי בצאתו מאת אדמו"ר לא יכול התאפק לכל הנצבים בחצר וצעק גוואלד, לא ראיתי ראש (א קאפ) כזה, בקצת כללים שסדרתי לפניו המציא חדשות שלא ישיגו המתחכמים בה כמה זמן, מה שהשיג הוא ביום אחד. כל זה הוא אמת ברור ובעיני עצמי אין זה תימה כלל כי ידעתי וראיתי בעיני כמה ענינים ממנו שהי' לו כחות מופלאות עד מאד וא"א להעלות על הכתב.

וא"כ איש חכם כזה למה לא נאמין לו שכל מה שאומר אף שאין מובן לנו כ"כ כמו שגפ"ג הוא ט' אך לו ז"ל בוודאי הוא מובן היטב, שאם לא כן איך הי' אפשר לו להגיד ולסדר בסדר מושכל לאזני השומעים. וזו היא אמונת חכמים. ואמונה זו מושכלת היא היטב, שמובן לכל שוודאי יש לידע שהחכמה היא כן כמו שהוא אומר, כי הוא וודאי אינו טועה בשכל שהרי ידוע ונראה ששכלו גדול חזק כמעט מכל זולתו בדורו,

וא"כ אין שום צד להחליש האמונה במה שהוא אומר, אדרבה: יש לחזקה בכל מיני חיזוקים שוודאי כדבריו כן הוא. וכן אפילו לחכמים אחרים קטנים הרבה מאדמו"ר הנ"ל אין ראוי להסתפק בדבריהם במה שנראה שאצלם הענין מובן ומושכל.

ואף אם יש מנגדים ואומרים שגם לסברתם יש שכל וטעם, זו היא שאמרת שאמונת חכמים נקל לאדם לקבל מפני שאדם חכם כמותו ואנו רואים שהוא לעצמו מוסר נפשו וכל כחות גופו לענין זה שהוא אומר, ועושה כן מה שאין בו הנאה גופנית כלל וכלל, אין זה אלא שיודע ברור שכן הוא הדבר אבל אחרים המנגדים מקבלי שחד הם דהיינו הנאת הגוף ופריקת עול מ"ש, א"כ אין נותנים לב כלל לחקר ולמצוא האמת ותיכף שמוצאים סברא מעט לפרוק מעליהם עומ"ש ולילך אחר הנאות הגוף נוטה לבם ושכלם לסמוך ע"ז. ולכן הדבר פשוט ומובן שדבר אחד מדברי החכם אמיתי ידחה כמה שטותין וספיקות האמונה שמפילים המנגדים, ולפלוט אותם כמו שפולטים הרוק (מע שפייט אויס).

ואמונה זו לבדה אף שאין עוסק בה ובחכמתה ועוסק בעסקי בע"ב ככל אדם וצרכי גופו הכל בשלימות, רק שכשאמונה זו חזקה אצלו ע"ז נאמר "ואתם הדבקים וכו'" וכמו שפירשו זה בגמ' "וכי אפשר (לכל אדם הטרוד בפרנסה וצרכי הגוף) לדבקה בה' אלא הדבק בת"א וכאלו נדבק בשכינה". זהו מה שראיתי למלאות את דברי מכתבי הקודם.

ד' ידדו דש"ו וחפץ בהצלחתו בכל מילי דמיטב

יצחק אייזיק הלוי עפשטיין

יום א' כ"ח אייר תר"ו לפ"ק פה"ק האמ"י

לזכות אלעזר בן בילא פלברנאום

לרפו"ש בקרוב ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, ברוח

ובגשם, לאריכות ימים ושנים טובות

נדבת בנו ר' צבי גרשון שי'

לקבל עלון זה באימייל, נא להודיע:

HaderechHayeshara@gmail.com